



LITTERATURHUSET TRAMPOLIN

Spira - Dialoger med barn

www.asaekman.com

Ett par inledande grejer jag tänkte på när jag läste områdesprofilen

- Pratas noll om rättigheter (nämns en gång och då att barn ibland kan hävda sina rättigheter på ett felaktigt sätt)
- Barn och unga är osynliga eller passiva objekt, utgår från ”problem bland barn och unga”, inte att vuxna misslyckats i sina åtaganden
- Fostrande vuxenperspektiv (att va en bra, ansvarstagande medborgare exempelvis skyddsfaktor ”när barnet jobbat med skolarbete hemma fast det inte var läxa”)?
- Prioriteringarna som gjorts ’psykisk ohälsa’ och ’ofullständig skolgång’ - är det prio för barn och unga själva?
- Definitionen av våld fokus på kroppsskada eller hot om kroppsskada?
- Handlingsplanen klar åren 2023, var kommer ni in?

Därför blir ju ni extra viktiga!

Hur synliggör ni barnrättsperspektivet rakt igenom?



Kvalitativ metod

- Syftar till att få detaljerad eller fördjupad förståelse för människors upplevelser, beteenden eller insikter utifrån ett individuellt perspektiv.
- Handlar om att samla info för att beskriva något utifrån människors subjektiva verklighet.
- Är inte mängden personer som är grejen, utan förståelsen människorna kan ge
- Kan ske genom intervjuer, fokusgrupper och strukturerade eller semistrukturerade frågor, öppna enkätfrågor, observation, bilder, berättelser eller dagböcker (viktigt att beskriva metod)
- Resultatet kan i allmänhet inte generaliseras, men en förståelse kan bli generell och överföras till andra områden



Positiva erfarenheter av dialoger

Vad är det som gör att det blivit bra?

- Vi har ej svaren klara när vi möter barnen
- Stötta
- Va öppen
- Lyssnar
- Filma för att kunna gå tillbaka och se vad som hände/sades så en kan va närvarande i mötet med barnet
- Va i samtalet, här och nu
- Veta förutsättningarna, ramen
- En gemensam agenda med barnen
- Övrraskande moment
- Ger en värld, en ingång, bjuder in
- Reflekterande med sig själv, utifrån dom själva
- Flexibilitet, släppa det fritt



Förutsättningar ni önskar skapa?

Utifrån erfarenheterna när det blivit bra, viktiga förutsättningar

- Tiden är en viktig faktor (ca 2 timmar)
- Fysiska platsen, bra om vi kan va på Trampolin
- Antalet barn spelar roll, bra om vi kan va en mindre grupp
- Material vi kan använda
- Antal gånger vi träffar barnen (gärna 3 gånger/heldag)

Om uppdraget

Frågorna vi ska jobba kring idag

- När - när i tid ska ni möta barnen, omfattningen på träffarna och när rapportera
- Var - vilka platser, samma eller flera platser
- Hur - hur gör vi mötena på ett bra sätt
- Vem - vilka barn är det ni ska möta,
- Vad - är det ni vill veta och vad behöver ni fråga för att få en bra förståelse

Det ni ska leverera

Vad gör störst skillnad för barnen?

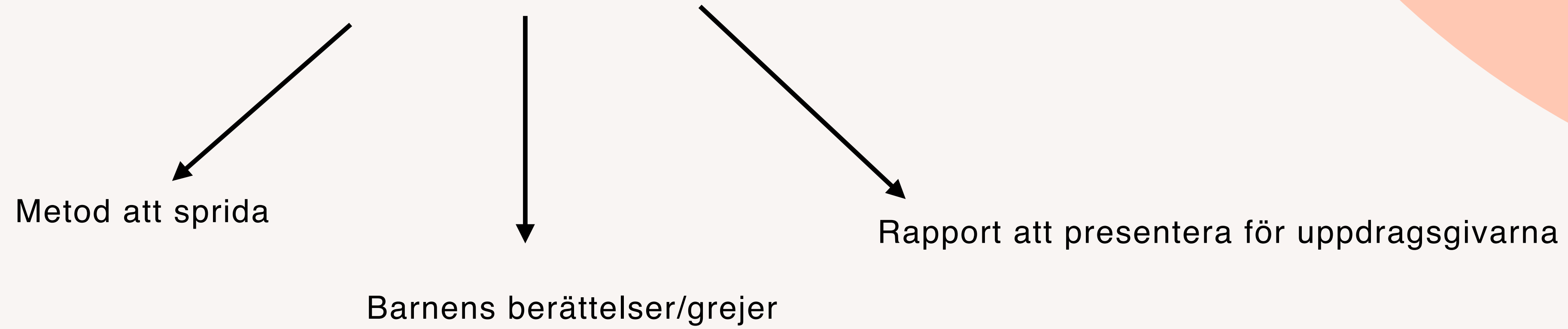
- En rapport?
- En presentation?
- En film?
- Barns bilder?
- Berättelser?

- Ska det va rent resultat?
- Analys?
- Rekommendationer framåt?

Frågor som behöver besvaras

- Vad händer med resultatet? Det barnen berättar? Vem ansvarar för att det tas vidare, till vem och när?
- Är det barnens berättelser som ska presenteras, sammanställning? Sammanställning och iakttagelser, analys, rekommendationer?
- Vad vill "dom" ha i form av leverans? Rapport i vilket format?

Leveransen?



Börjar i vad det är ni vill veta

Det ger också en del andra svar, eller pekar liksom i en riktning framåt

- Vilka är dom upplevda hindren för deltagande?
- Vad saknar barnen för aktiviteter och platser?

Vilka är dom upplevda hindren för deltagande?

- Hur får vi veta vilka hinder barnen upplever?
- Hur definieras ett hinder?
- Synliga eller osynliga hinder?
- Hur vet en själv om det är just ett hinder?
- Vi kan bara uttrycka dom hindren vi känner till?

”Konventionsstaterna ska respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess förälders eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, funktionsnedsättning, börd eller ställning i övrigt”

FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 2.1

Hinder i form av konventionens diskrimineringsgrunder?

oavsett barnets eller dess förälders eller vårdnadshavares

- ras, hudfärg
- kön (könsidentitet och uttryck)
- språk
- religion, politiska eller annan åskådning
- nationella, etniska eller sociala ursprung
- egendom (ekonomi)
- funktionsnedsättning (normbrytande funktionsförmåga)
- börd eller ställning i övrigt (sexuell läggning, ålder)

Hinder i form av bristande tillgänglighet?

- Kunskaps/Informativ tillgänglighet - Information om aktiviteter, förstår en infon, var kan en hitta, går det att blanda ihop med andra, på vilka språk?
- Psykosocial tillgänglighet- Vuxnas empati, förståelse, medvetenhet och kunskap som förhållningssätt, att kunna va sig själv i en aktivitet,
- Tillitstillgänglighet - att känna förtroende, trygg och inkluderande miljö, flexibilitet mot alla
- Administrativ tillgänglighet - Vilka rutiner måste en ha koll på för att delta eller ta kontakt, hur hanteras kontakter, klagomål osv
- Ekonomisk tillgänglighet - Kostnader för att delta, osynliga kostnader, tydlighet kring vilka steg och vad en behöver betala, finns det alternativ för den som saknar ekonomiska förutsättningar
- Fysisk tillgänglighet - Vem kan ta sig hit, röra sig fritt i lokalerna, fysiska lokalernas ljussättning, knappar, punktskifert, kontrastfärger osv?
- Kognitiv tillgänglighet - Hur presenteras infon och instruktionerna kring aktiviteten. Stöd för personer med kognitiva svårigheter, vad kan förenklas? Förkortningar, ord och begrepp?
- Språklig tillgänglighet - Flerspråkig info, finns möjlighet till tolk osv?

Vilka ytterligare hinder ser barnen?

- Kompisar, grupptryck och vad som är poppis?
- Föräldrar som hinder?

**Vilka frågor behöver vi ställa
för att få en förståelse om
hindren barnen kan uppleva?**

Vad saknar barnen för aktiviteter och platser?

- Saknar jag det jag gillar, eller saknar jag nåt som inte finns?
- Kan jag sakna nåt jag inte vet finns?
- Om jag bara sett och varit i boxen, kan jag uttrycka saker utanför boxen då?

Vilka frågor behöver vi ställa för att få en förståelse om aktiviteterna och platserna som barnen kan tänkas sakna?

Vad är en aktivitet och plats för barnen?

Relationsskapandet

Kan va del 1 av 3

- Att bli sedd, va viktig, varmt, nyfiket och kanske spännande
- Roligt och lustfyllt
- Identitet
- Vem är du? Vem vill du va idag?
- Vilka är vi?
- Tydlighet ger trygghet

Barns livsvillkor och hinder

Kan va del 2 av 3

- Kan foka på ekonomi (kan också tänka inkludering, exkludering och barns strategier)
- Kan foka på bakgrund/ursprung ((kan också tänka inkludering, exkludering och barns strategier)
- Kan foka på barns erna hinder (kan också tänka inkludering, exkludering och barns strategier)
- Hur är det att va barn här just nu? (Kan också ingå i relationsskapandet)



Stärkande, hopp (ev önskan)

Kan va del 3 av 3

- Spegling, drömmar
- Här och nu
- Fri tid

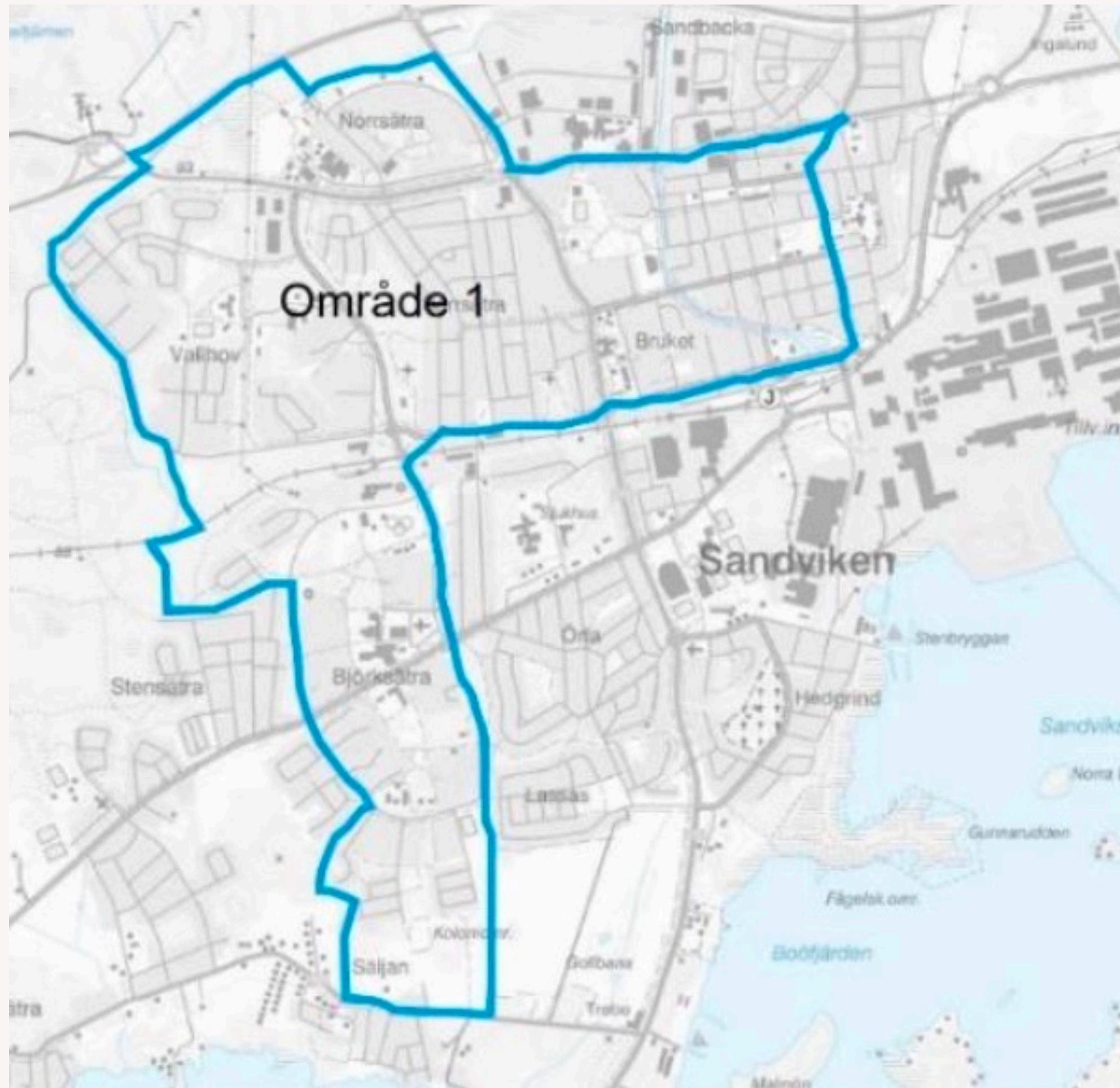
Ta fram ett frågebatteri för att ringa in

För att landa in rätt i det kreativa, estetiska kan det va bra att lista plenty plenty frågor - för att också ringa in exakt vad är det vi vill fråga/få ut.

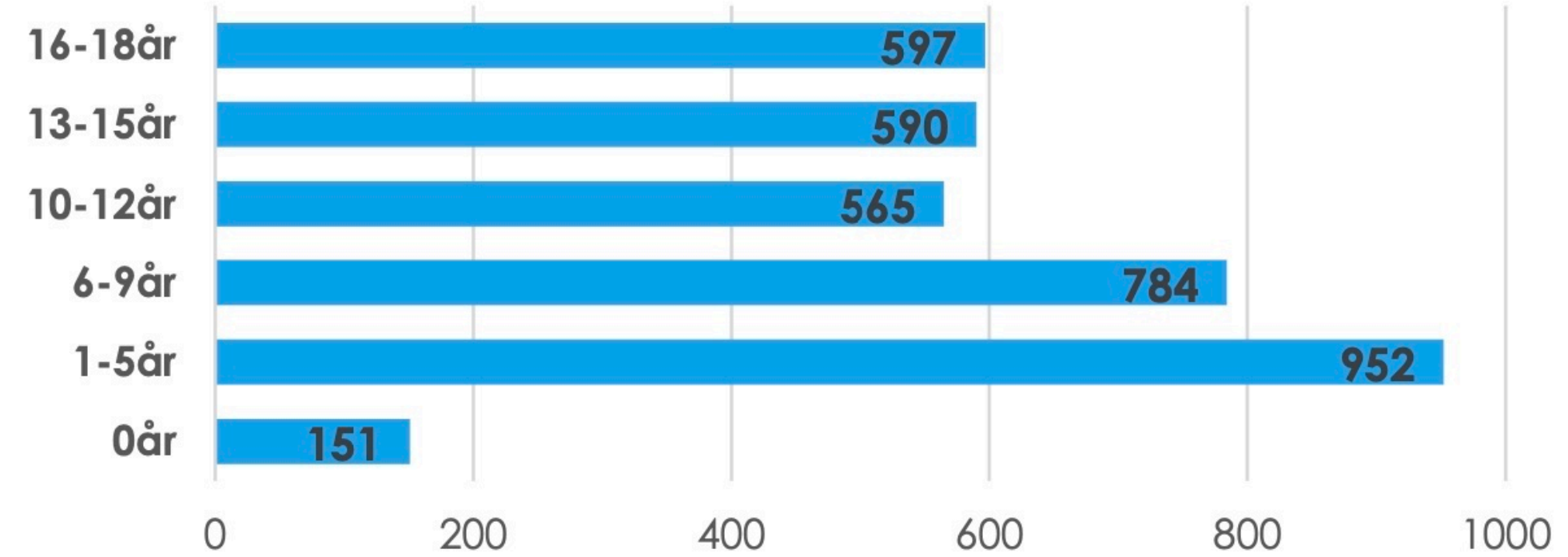
Exemplevis:

- Vad är fri tid? Vad är fritid? Är det nån skillnad dom emellan?
- Skillnad barns fria tid och vuxnas fria tid?
- Hur kommer en fram till vad en ska göra på sin fria tid?
- Kan tiden va fri om nån annan bestämt vad en ska göra?
- Vad tror ni barn gör på sin fria tid idag? (Olika städer och länder, för hundra år sen och idag)
- Om barn får bestämma över den fria tiden? Om vuxna bestämmer? Hur bir det då?
- Vad skulle hända om fritiden försvann?
- Om fritid va ett djur, en glass, om det kunde lukta, smaka osv?
- Vilka aktiviteter gör du idag på den fria tiden?
- Vad känner en till att en kan göra?
- Finns det nåt en hört en kan göra på andra ställen men inte här?
- Uppfinna helt nya fritidsgrejer som inte finns idag? (Uppfinna som Zlatan, Kungen, Trump)
- På en annan planet vad kan en göra då?
- Om nån är 10 år och vill nåt, vad kan göra det svårt att va med?
- Finns det nåt den som är 10 år kan göra som den som är 15 inte kan och tvärtom

Barrsätra, Björksätra, Centrum, Norrsätra, Nya Bruket, Vallhov och Stadsparken.



Tabell 1. Antal barn i området för respektive ålderskategori



Det bor 15 489 personer i området, varav 3639 är barn i åldrarna 0–18 år

Området har tolv förskolor, fyra grundskolor och två gymnasieskolor.

Vilka barn är det ni kan/vill/bör möta?

- Alla? Några? Urval?
- Urval utifrån geografi, förskola/skola, ålder, kön/könsidentitet, intresse osv osv osv?
- Urval genom kontakter/intresserade, slumpmässigt, snöbollseffekt?
- I vilka sammanhang finns barnen?

Vilka barn?

Skolklassgrupp via skolan men på Trampolin

- Skulle kunna innebära 3 klasser vid tre tillfällen/heldag med ca 70-75 barn.
- + När många, skolan "när alla"
- + När även dom som inte är intresserade
- + Är säker på underlaget och det ni möter
- + Kan förutse och förbereda
- Är kopplat till en skolsituation, mindre fritt
- Tid för barnen att komma
- Det finns befintliga roller i en klass
- Skolan/läraren kan stå i vägen, kan hindra

Vilka barn?

Fritidsgruppen i barns befintliga sammanhang

- Skulle kunna innebära 1-3 grupper med oklart antal barn.
- + Är i ett gruppsammanhang, på fritiden som inte är ledarlett
- + Gruppen har en längtan/uttrycker saknad av aktiviteter/görande
- + Levd erfarenhet av hinder
- + På deras domän
- Svårt att veta hur många et blir
- Svårt att köra i tre olika steg, eftersom det inte är styrt/bokat hur många som kommer, eller om det är samma barn som kommer
- Svårt att förbereda
- Om det är olika barn varje gång blir det kanske inte lika fördjupat?
- Svårt med förberedelseinfo till barnen, kan bli mer överrumplade?
- Tar längre tid för att skapa relation
- Ovisst under tiden, barnen kan komma och gå under workshopen

Vilka barn?

Frivilliggrupp efter skoltid men kontakt via exempelvis skola/befintlig grupp

- Skulle kunna innebära 3 grupper med 12 i varje och totalt 36 barn

+ Intresse av att vara med

+ Finns en star/stopptid

+ Är inte i ett skolsammanhang

+ Kan bli en mix av barn

+ Vi styr/äger platsen

+ Det blir friare

- Alla kanske inte kan

- Det är efter skoltid och medger en del begränsningar

- Osäkert antal

- Oklart hur erfarenheterna kopplat till just hinder kommer se ut

Vilka barn?


Köra exempelvis en frivilliggrupp, en fritidsgrupp och en skolgrupp

- Skulle kunna innebära 3 grupper med varierande antal i varje och totalt 40+ barn
 - Innebär en blandning av tillfällen och förutsättningar
- + Alla plussen från respektive grupp
- Alla minusen från respektive grupp



En barnrättsbaserad inflytandeprocess är

- transparent och informativ
- frivillig
- respektfull
- relevant
- barnanpassad
- inkluderande
- understödd av utbildning för vuxna
- säker och riskmedveten
- präglad av ansvarsskyldighet

- 
- Transparent och informativ - tillgänglig, mångfaldsmedveten och åldersanpassad info, om rättigheten, hur dialogen ska genomföras, varför och konsekvenserna
 - Frivillig - aldrig tvång att uttrycka åsikter, info om att alltid kunna säga nej
 - Respektfull - möta åsikter med respekt, kunna initiera ideer och aktiviteter, Vikten av goda relationer till vuxna. Vuxna måste ha koll på barns levnadsvillkor.
 - Relevant - det vi frågar barnen ska va relevant i deras liv och möjliggöra att dra nytta av deras erfarenheter, plus utrymme att foka på problemen barn själva lyfter.
 - Barnanpassad - anpassa miljöer och arbetsmetoder efter barns förmågor. Tid, resurser så barnen kan va förberedda och ha självförtroende och möjlighet att kunna bidra. Ha koll på olika barns skiftande behov av suport.
 - Inkluderande - öppet för alla på lika villkor, koll på normer, uppmuntra barn som står längre i från sina rättigheter, undvika blicken på barn som homogen grupp, koll på kulturella skillnader
 - Understödd av utbildning för vuxna - vuxna måste preppas för att möjliggöra deltagandet. Kunna lyssna, jobba tillsammans med barn och engagera barn. Gärna utbildas av barn själva
 - Säker och riskmedveten - ha koll på riskerna för barns deltagande, för våld, repressalier eller negativa konsekvenser av deltagander. Säkra skyddet för barn som deltar. Barn har rätt att få info om skyddet.
 - Präglad av ansvarsskyldighet - Superviktigt med uppföljningar och utvärderingar. Men också få veta hur ens åsikt tolkats och använts. Och kunna ge feedback eller ifrågasätta analys och resultat. Plus få veta hur ens egna medverkan påverkat resultatet. Gärna barns egen medverkan i uppföljning och granskning med.



**Vad behöver ni göra för att
säkra respektive del?**

Fem steg i själva mötet

- Förberedelser - Veta sin rätt, konsekvenser av ens åsikter, förstå sammanhanget.
- Hörandet - Stöttande, uppmuntrande, samtal eller en utfrågning, tillit
- Barnets förmågor - utveckla metoder för att barnet ska kunna uttrycka sin åsikt, tillmäta betydelse
- Feedback - Resultatet av dialogen, hur har åsikterna beaktats, möjliggöra för barn att ge respons på resultatet
- Klagomål, rättsmedel och upprättelse - möjlighet att nå en barnombudsperson eller liknande, veta hur en når dom, tillgång till klagomålsförfaranden utan repressalier

**Vad behöver ni göra för att
säkra respektive del?**

Före, under, efter

Vad är viktigt i respektive del?



Tidplan 2024

Februari

- Målgrupp (prio)
- Vad ska levereras (prio)
- Vad göra med resultatet (prio)
- Tider
- Upplägg
- Snacka med Spira
- Inbjudan/intresseförfrågan klar
- Innehåll workshop
- Hur dokumentera processen
- Godkännande eller info till vårdnadshavare/barnens vuxna (beroende på målgrupp/ålder osv)
- Kolla/boka tider för juni och augusti
- Beslut tas 20/2

Mars

- Innehåll och upplägg för workshop spikas
- Dokumentera processen hittills och vägvalen som gjorts kring målgrupp osv
- Datum för jobb 7/3, 12/3 och 20/3.

April

- Preppa lärare/skola, påminna om förutsättningar och förberedelser
- Preppa påminna läare/barnens vuxna om eventuellt godkännande för medverkan och foto
- Vecka 17, måndag-torsdag vore topp för heldagar med grupperna

Maj

- Barnen får utskick/grejerna som gjorts (om det gjorts grejer som kan skickas ut)
- Reservgruppsträffar
- Jobbdag 2/5 och reservdagar är 8/5, 15/5 och 22/5

Juni

- Sammanställa arbetet
- Återkoppla till grupperna, möjlighet att ge feedback
- Utkast presentation
- Rapporten klar till spira
- Kom ihåg barnets röst i rapporten och rättighetsperspektivet

Maj

- Göra klart presentation
- Presentera alles
- Barnen ta del av er presentation? Barnen va en del av presentationen?
- Återkoppla till grupperna efter leverans
- Eventuell regional spridning av modell

Hur trampolinifierar ni frågor, mötet, återkopplingen, leveransen?

Kul, kreativt, fokus på den egna berättelsen?

Viktigt att komma ihåg!

- Kopplingen till rättigheterna
- Dokumentera processen (framförallt varför ni väljer vissa grejer/val ni gör)
- Barnets röst fokus hela vägen